

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นสถานีบริการจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงหรือไม่

กรมธุรกิจพลังงานได้มีหนังสือ ที่ พน ๐๔๐๕/๘๓๔๘ ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๕ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า เมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๔ นางสาวราศรี แสงอรุณ ได้ยื่นใบแจ้งการประกอบกิจการควบคุมประเภทที่ ๒ (แบบ ธพ.น ๑) ต่อเทศบาลตำบล นายางเพื่อประกอบกิจการสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ประเภท ค ลักษณะที่หนึ่ง โดยสถานีบริการ น้ำมันเชื้อเพลิงดังกล่าวใช้ถังเก็บน้ำมันเชื้อเพลิงเหนือพื้นดินชนิดไวไฟน้อย (ดีเซล) ปริมาณ ๙,๐๐๐ ลิตร และถังน้ำมันเชื้อเพลิงชนิดไวไฟน้อย (น้ำมันเครื่องและน้ำมันเบรก) ปริมาณ ๑,๐๐๐ ลิตร เพื่อการจำหน่าย/ใช้เอง ซึ่งเทศบาลตำบลนายางได้ออกใบรับแจ้งการประกอบกิจการควบคุมประเภท ที่ ๒ (แบบ ธพ.น ๒) เลขที่ ๒/๒๕๕๔ ให้แก่นางสาวราศรีฯ ไว้ในวันเดียวกัน

ต่อมา เมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๔ บริษัท ฟิฟตี้-วัน แก๊ส จำกัด ได้ยื่นคำขอ รับใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซปิโตรเลียมเหลว (Liquefied Petroleum Gas: LPG) เพื่อ การจำหน่าย โดยทำการบรรจุก๊าซจากถังเก็บและจ่ายก๊าซที่สถานีบริการลงในภาชนะบรรจุก๊าซ (ถังก๊าซรถยนต์) ต่อสำนักงานพลังงานจังหวัดเพชรบุรี และเมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ เทศบาล ตำบลนายางได้ออกใบอนุญาตก่อสร้างอาคารให้แก่บริษัท ฟิฟตี้-วัน แก๊ส จำกัด

สำนักงานพลังงานจังหวัดเพชรบุรีจึงมีหนังสือหารือกรมธุรกิจพลังงานเพื่อให้ ความเห็นประกอบการพิจารณาว่า สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงและสถานีบริการก๊าซปิโตรเลียมเหลว สามารถสร้างใกล้กันได้หรือไม่ เนื่องจากข้อ ๑๕ (๑) แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๒๙) ออกตามความในประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ ซึ่งแก้ไข เพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๓๑)ฯ บัญญัติว่า “เขตสถานีบริการแห่งหนึ่งต้องห่าง จากเขตสถานีบริการแห่งอื่น ๆ และเขตสถานีบริการจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงที่อยู่บนฝั่งถนน สาธารณะหรือทางหลวงสายเดียวกันไม่น้อยกว่า ๕๐.๐๐ เมตร”

เพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปโดยถูกต้อง กรมธุรกิจพลังงานจึงขอหารือปัญหา ข้อกฎหมายว่าสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภท ค ลักษณะที่หนึ่ง ตามพระราชบัญญัติควบคุม น้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นสถานีบริการจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงตามข้อ ๑๕ (๑) แห่ง กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๒๙)ฯ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๓๑)ฯ หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) ได้พิจารณาข้อหารือของกรมธุรกิจพลังงาน โดยมีผู้แทนกระทรวงพลังงาน (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมธุรกิจพลังงาน) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติม ดังนี้

๑. เมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๔ เทศบาลตำบลนายางได้รับคำขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ดัดแปลงอาคาร หรือรื้อถอนอาคาร (แบบ ข. ๑) ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๔ จากบริษัท ฟิฟตี้-วัน แก๊ส จำกัด โดยผู้ขอรับอนุญาตขออนุญาตก่อสร้างอาคารในที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๙๖๕๓ โฉนดที่ดินเลขที่ ๒๐๙๕๔ และโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๐๙๕๕ เป็นอาคาร คสล. ๑ ชั้น ๑ หลัง เพื่อใช้เป็นที่พักอาศัย อาคารชนิดโครงสร้างเหล็ก ๑ ชั้น ๑ หลัง เพื่อใช้เป็นแท่นจ่ายก๊าซ อาคารชนิดบ่อ คสล. ๑ บ่อ เพื่อใช้เก็บก๊าซ อาคาร คสล. ๑ ชั้น ๑ หลัง เพื่อใช้เป็นอาคารบริการ และอาคาร คสล. ๑ ชั้น ๑ หลัง เพื่อใช้เป็นห้องน้ำชาย-หญิง

๒. ต่อมา เมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๔ นางสาวราศรี แสงอรุณ ได้ยื่นใบแจ้งประกอบกิจการควบคุมประเภทที่ ๒ (แบบ ธพ.น ๑) เพื่อประกอบกิจการสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภท ค ลักษณะที่หนึ่ง ต่อเทศบาลตำบลนายาง โดยสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงดังกล่าวใช้ถังเก็บเชื้อเพลิงเหนือพื้นดินชนิดไวไฟน้อย (ดีเซล) ปริมาณ ๙,๐๐๐ ลิตร และถังน้ำมันเชื้อเพลิงชนิดไวไฟน้อย (น้ำมันเครื่องและน้ำมันเบรก) ปริมาณ ๑,๐๐๐ ลิตร เพื่อการจำหน่าย/ใช้เอง และเทศบาลตำบลนายางได้ออกใบรับแจ้งการประกอบกิจการควบคุมประเภทที่ ๒ (แบบ ธพ.น ๒) เลขที่ ๒/๒๕๕๔ เพื่อการจำหน่าย/ใช้เอง ให้แก่นางสาวราศรีฯ ในวันเดียวกัน

๓. หลังจากนั้น วันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๔ บริษัท ฟิฟตี้-วัน แก๊ส จำกัด ได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซปิโตรเลียมเหลวเพื่อการจำหน่าย โดยทำการบรรจุก๊าซจากถังเก็บและจ่ายก๊าซที่สถานีบริการลงในภาชนะบรรจุก๊าซ (ถังก๊าซรถยนต์) ต่อสำนักงานพลังงานจังหวัดเพชรบุรี ทั้งนี้ สถานที่ที่บริษัท ฟิฟตี้-วัน แก๊ส จำกัด ได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซปิโตรเลียมเหลวเป็นสถานที่ที่ได้ยื่นขออนุญาตก่อสร้างอาคารไว้ต่อเทศบาลตำบลนายาง และอยู่ติดกับที่ดินของนางสาวราศรี แสงอรุณ ซึ่งเทศบาลตำบลนายางได้ออกใบรับแจ้งการประกอบกิจการควบคุมประเภทที่ ๒ (แบบ ธพ.น ๒) เลขที่ ๒/๒๕๕๔ เพื่อการจำหน่าย/ใช้เอง ให้แก่นางสาวราศรีฯ ไปแล้ว โดยระยะห่างระหว่างสถานที่ประกอบกิจการดังกล่าวห่างกันไม่ถึง ๕๐.๐๐ เมตร

๔. ต่อมา เมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ เทศบาลตำบลนายางได้ออกใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร ดัดแปลงอาคาร หรือรื้อถอนอาคาร (แบบ อ. ๑) เลขที่ ๑๐๑/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ ให้แก่บริษัท ฟิฟตี้-วัน แก๊ส จำกัด โดยให้ผู้รับอนุญาตก่อสร้างอาคารในที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๙๖๕๓ โฉนดที่ดินเลขที่ ๒๐๙๕๔ และโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๐๙๕๕ เฉพาะอาคาร คสล. ๑ ชั้น ๑ หลัง เพื่อใช้เป็นที่พักอาศัย และอาคาร คสล. ๑ ชั้น ๑ หลัง เพื่อใช้เป็นห้องน้ำห้องส้วมเท่านั้น มิได้อนุญาตให้ก่อสร้างอาคารชนิดโครงสร้างเหล็ก ๑ ชั้น ๑ หลัง เพื่อใช้เป็นแท่นจ่ายก๊าซ รวมทั้งอาคารชนิดบ่อ คสล. ๑ บ่อ เพื่อใช้เก็บก๊าซ และอาคาร คสล. ๑ ชั้น ๑ หลัง เพื่อใช้เป็นอาคารบริการด้วย

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) พิจารณาข้อหาหรือของกรมธุรกิจพลังงาน ประกอบกับข้อเท็จจริงเพิ่มเติมดังกล่าวแล้ว เห็นว่าข้อ ๑๕ (๑)^๑ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๒๙) ออกตามความในประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๓๑)^๒ กำหนดระยะปลอดภัยของ สถานีบริการที่บรรจุก๊าซให้แก่ยานพาหนะทางบกไว้ชัดเจนว่าเขตสถานีบริการแห่งหนึ่งต้องห่างจาก เขตสถานีบริการแห่งอื่น ๆ และเขตสถานีบริการจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงที่อยู่บนฝั่งถนนสาธารณะ หรือทางหลวงสายเดียวกันไม่น้อยกว่า ๕๐.๐๐ เมตร ซึ่งมาตรา ๔^๓ แห่งพระราชบัญญัติควบคุม น้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒ อันเป็นกฎหมายที่ว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงกำหนดบทนิยาม คำว่า “สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง” ว่าหมายถึงสถานที่ที่ใช้ในการเก็บน้ำมันเชื้อเพลิง^๔ เพื่อให้บริการ น้ำมันเชื้อเพลิงแก่ยานพาหนะ และให้หมายความรวมถึงบริเวณที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตให้เป็นเขต สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ตลอดจนสิ่งก่อสร้าง ถึง ท่อ และอุปกรณ์หรือเครื่องมือต่าง ๆ ในบริเวณ นั้นด้วย ดังนั้น หากสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงไม่ว่าประเภทใดแจ้งว่าจะจำหน่ายหรือได้รับอนุญาต ให้จำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงด้วย ก็ต้องถือว่าสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงดังกล่าวเป็นสถานีบริการ จำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงตามข้อ ๑๕ (๑) แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๒๙) ออกตามความใน

ข้อ ๑๕ สถานีบริการที่บรรจุก๊าซให้แก่ยานพาหนะทางบกต้องมีลักษณะและระยะปลอดภัย ดังนี้

(๑) เขตสถานีบริการแห่งหนึ่งต้องห่างจากเขตสถานีบริการแห่งอื่น ๆ และเขตสถานีบริการ จำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงที่อยู่บนฝั่งถนนสาธารณะหรือทางหลวงสายเดียวกันไม่น้อยกว่า ๕๐.๐๐ เมตร และผนังเก็บ และจ่ายก๊าซของสถานีบริการต้องห่างจากอาคารของสถานทูต โรงเรียน สถานพยาบาล โรงภาพยนตร์ หรือ สนามกีฬา ไม่น้อยกว่า ๖๐.๐๐ เมตร เว้นแต่อาคารของสถานทูต โรงเรียน สถานพยาบาล โรงภาพยนตร์ หรือ สนามกีฬาจะมีขึ้นภายหลังที่ผู้ประสงค์จะประกอบกิจการบรรจุก๊าซได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุ ก๊าซตามข้อ ๓ แล้ว

ในกรณีที่ เป็นสถานีบริการเพื่อจำหน่าย เขตสถานีบริการที่ใช้เป็นทางเข้าและทางออก ต้องอยู่ติดถนนสาธารณะหรือทางหลวง ซึ่งมีความกว้างไม่น้อยกว่า ๑๐.๐๐ เมตร

ฯลฯ

ฯลฯ

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

ฯลฯ

ฯลฯ

“สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง” หมายความว่า สถานที่ที่ใช้ในการเก็บน้ำมันเชื้อเพลิง เพื่อให้บริการน้ำมันเชื้อเพลิงแก่ยานพาหนะ และให้หมายความรวมถึงบริเวณที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตให้เป็นเขต สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ตลอดจนสิ่งก่อสร้าง ถึง ท่อ และอุปกรณ์หรือเครื่องมือต่าง ๆ ในบริเวณนั้น

ฯลฯ

ฯลฯ

^๑ มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“น้ำมันเชื้อเพลิง” หมายความว่า

(๑) ก๊าซธรรมชาติ ก๊าซปิโตรเลียมเหลว น้ำมันดิบ น้ำมันเบนซิน น้ำมันเชื้อเพลิง สำหรับ เครื่องบิน น้ำมันก๊าด น้ำมันดีเซล น้ำมันเตา และน้ำมันหล่อลื่น

(๒) สิ่งอื่นที่ใช้หรืออาจใช้เป็นวัตถุดิบในการกลั่นหรือผลิตเพื่อให้ได้มาซึ่งผลิตภัณฑ์ที่ใช้หรือ อาจใช้เป็นเชื้อเพลิงหรือเป็นสิ่งหล่อลื่น หรือสิ่งอื่นที่ใช้หรืออาจใช้เป็นเชื้อเพลิงหรือเป็นสิ่งหล่อลื่น ทั้งนี้ ตามที่ รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

ฯลฯ

ฯลฯ

ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย
กฎกระทรวง ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๓๑)ฯ ทั้งสิ้น

(นายอัชพร จารุจินดา)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
มีนาคม ๒๕๕๖